

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zbigniew Tadeusz

Nazwisko: Baćmaga

Miejsce urodzenia: Radom

Data urodzenia: 08-04-1958

Imię ojca: Józef

Imię matki: Alicja

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. "Manifestacja" (nr rej. 8965), prowadzonej przez Wydział V KW MO/WUSW Radom w okresie od 11.05.1983 do 20.09.1984. Celem rozpracowania było ustalenie organizatorów oraz najbardziej aktywnych uczestników manifestacji, która odbyła się w dniu 03.05.1983 przy obelisku "Czerwiec 76" w Radomiu, a następnie pociągnięcie ich do odpowiedzialności. Według dokumentów, w manifestacji wzięło udział około 400 osób "wywodzących się z kręgów b. działaczy MKR >Solidarność< oraz KZ NSZZ >Solidarność<". Wśród nich był również Zbigniew Baćmaga. Zarejestrowano go jako "figuranta" sprawy dnia 18.05.1983, pod nr 8985. Został on także zatrzymany i tymczasowo aresztowany w ramach postępowania przygotowawczego toczącego się równolegle z czynnościami operacyjnymi. "Na podstawie materiałów operacyjnych przekształconych w procesowe, Prokuratura Rejonowa w Radomiu sporządziła akt oskarżenia (...)". Materiały SOR "Manifestacja" zdjęto z ewidencji operacyjnej 28.02.1985 i złożono w archiwum Wydziału "C" WUSW Radom pod sygn. 585/II.

Akta o sygn. IPN Ra 019/1 (585/II) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD 6/83, prowadzonego przez Wydział Śledczy KW MO Radom w 1983 roku przeciwko grupie osób, wśród których był Zbigniew Baćmaga, w związku z ich czynnym udziałem 03.05.1983 „w zgromadzeniu przed obeliskiem >Czerwiec 1976 rok< w Radomiu”, którego cel określono jako „wywołanie niepokoju publicznego lub rozruchów”. Zbigniew Baćmaga został zatrzymany i przesłuchany w charakterze podejrzanego. W dniu 04.05.1983 przedstawiono mu zarzuty oraz zastosowano wobec niego areszt tymczasowy na podstawie Postanowienia Prokuratury Rejonowej w Radomiu z tego samego dnia (nr rep. prokuratorskiego: Ds. 1831/83/S). W obronie aresztowanych (m. in. Zbigniewa Baćmaga) wystąpił Biskup Sandomiersko-Radomski, kierując pismo (z 15.06.1983) do Rady Państwa PRL. Dnia 01.07.1983 Naczelnik Wydziału Śledczego przesłał akta postępowania przygotowawczego do Prokuratora Rejonowego w Radomiu, wnosząc jednocześnie o „objęcie podejrzanym aktem oskarżenia”. Akta kontrolne postępowania nr RSD 6/83, zakończonego formalnie 11.07.1983, złożono w archiwum Wydziału „C” WUSW Radom pod sygn. 360/III. Włączono do nich kopię Aktu oskarżenia Prokuratury Rejonowej w Radomiu z dnia 19.07.1983 (nr Ds. 1831/83/S), obejmującego sześć osób, w tym Zbigniewa Baćmagę.

Akta o sygn. IPN Ra 04/358 t. 1-3 (360/III) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD 19/84, prowadzonego przez Wydział Śledczy KW MO/WUSW Radom w latach 1983-1984 przeciwko innej osobie, w związku z jej udziałem 03.05.1983 w "zbiegowisku publicznym" przed obeliskiem "Czerwiec 76" w Radomiu. Materiały te wyłączono z postępowania nr RSD 6/83 oraz Ds. 1831/83/S, którymi objęty był m.in. Zbigniew Baćmaga. W aktach znajduje się "Notatka urzędowa dot. zakłócania porządku publicznego w dniu 3 maja 1983 r. w Radomiu", sporządzona przez funkcjonariusza Wydziału Śledczego dnia 04.05.1983. Opisano w niej ustalenia SB dotyczące uczestników wspomnianego "zbiegowiska", osób składających kwiaty oraz skandujących hasła (m. in. "Solidarność", "Żądamy przywrócenia Związków Zawodowych Solidarność", "Precz z obłudą", "Niech żyje wolność", "Niech żyje Wałęsa") i wznoszących okrzyki "szkalujące organa władzy, nawołujące do nieprzestrzegania aktualnego porządku prawnego (...)". W gronie osób, które miały tego dokonać wymieniono również Zbigniewa Baćmagę.

Akta o sygn. IPN Ra 04/366 (368/III).

Akta Prokuratury Rejonowej w Radomiu (nr rep. Ds. 1831/83/S) oraz akta Sądu Rejonowego w Radomiu (sygn. akt II K. 1187/83) w sprawie karnej przeciwko grupie osób czynnie uczestniczących w manifestacji przed obeliskiem "Czerwiec 76" w Radomiu w rocznicę uchwalenia "Konstytucji 3 Maja". Zbigniew Baćmaga został wskazany przez funkcjonariuszy SB i MO jako jeden z "biorących udział w zbiegowisku, składaniu wieńców i wiązanek kwiatów z szarfami" oraz skandujących hasła (m. in. "Solidarność", "Żądamy przywrócenia Związków Zawodowych Solidarność", "Precz z obłudą", "Niech żyje Wolność", "Niech żyje Lech Wałęsa..."), wznoszących "okrzyki szkalujące organa władzy, nawołujące do nieprzestrzegania aktualnego porządku prawnego", jak też skierowane bezpośrednio do funkcjonariuszy (np. "Gestapo", "czerwone pacholki"). Miał też należeć do inicjatorów "gwałtownego zamachu na siły porządkowe", tj. obrzucania funkcjonariuszy MO kamieniami i próby przewrócenia radiowozu. W dniu 03.05.1983 Zbigniewa Baćmagę zatrzymano i przesłuchano w charakterze podejrzanego. W zeznaniach potwierdził on swój udział w demonstracji oraz przyznał się do śpiewania „pieśni kościelnych” i skandowania haseł wolnościowych, ale zaprzeczył napaści (fizycznej lub werbalnej) na funkcjonariuszy MO. Dnia 04.05.1983 Naczelnik Wydziału Śledczego KW MO Lublin zwrócił się do Prokuratora Rejonowego w Radomiu z wnioskiem o wszczęcie śledztwa w tej sprawie oraz tymczasowe aresztowanie dwóch uczestników wydarzeń, w tym Zb. Baćmagi. Postanowieniem Prokuratury Rejonowej w Radomiu z dnia 04.05.1983 wobec Zbigniewa Baćmagi zastosowano areszt tymczasowy. Osadzono go w Areszcie Śledczym w Radomiu, czasowo (z dokumentów wynika, że od 03.06. do 18.06.1983) przebywał też w Areszcie Śledczym w Warszawie-Mokotowie, od 29.06. do 10.07.1983 – w Areszcie KW MO Radom, a od 11.07.1983 w Areszcie Śledczym w Grójcu. Kolejne wnioski o uchylenie lub zmianę tego środka zapobiegawczego były odrzucane. W dniu 11.07.1983 Prokuratura Rejonowa w Radomiu zamknęła śledztwo nr Ds. 1831/83/S i dnia 19.07.1983 skierowała do sądu Akt oskarżenia przeciwko sześciu osobom, wśród których był Zbigniew Baćmaga. Zarzucono mu (jak też innemu z oskarżonych), że „w dniu 3 maja 1983 roku w Radomiu wzięli czynny udział w nielegalnym zgromadzeniu i demonstracji pod płytą pomnika >Czerwiec 76< z udziałem około 2000 osób [tak w dok., w innych dokumentach szacowano liczbę uczestników bezpośrednio przed pomnikiem na ok. 400 osób], w czasie której wznosili prowokacyjne antypaństwowe okrzyki znieważające organa Milicji Obywatelskiej, co mogło doprowadzić do niepokoju publicznego lub rozruchów”, tj. o przestępstwo z art. 282a kk i 237 kk w zw. z art. 10 & 2 kk. Postanowieniem z dnia 25.07.1983, Sąd Rejonowy w Radomiu umorzył (zgodnie z wnioskiem Prokuratury) postępowanie karne wobec Zbigniewa Baćmagi na podstawie ustawy z dnia 21.07.1983 o amnestii. Następnego dnia (26.07.1983) został on zwolniony z AŚ w Radomiu. W wyniku Rewizji nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego z dnia 21.02.1994 (nr RN VI 630/83/93/P), zaskarżającej m.in. Postanowienie Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 25.07.1983, sygn. akt II K. 1187/83, na korzyść Zbigniewa Baćmagi oraz pozostałych oskarżonych w tej sprawie, Sąd Najwyższy w Warszawie Izba Karna, Postanowieniem z dnia 28.04.1994 (sygn. akt II KRN 43/94) uchylił Postanowienie Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 25.07.1983 i umorzył postępowanie karne wobec oskarżonych wówczas osób (do akt postępowania z 1983 roku dołączono kopie Rewizji nadzwyczajnej PG i Postanowienia SN z 1994 roku).

Akta o sygn. IPN Ra 26/256 t. 1-4 (Ds. 1831/83/S, II K. 1187/83), IPN Ra 11/5 (Wnioski o rewizję nadzwyczajną oraz rewizję nadzwyczajną Prokuratora Generalnego za lata 1993-1994), IPN BU 725/2 (Rewizje nadzwyczajne Ministra Sprawiedliwości wniesione do Sądu Najwyższego, obejmujące osoby represjonowane z powodów politycznych).

Akta tymczasowo aresztowanego. Zbigniew Baćmaga został zatrzymany 03.05.1983 o godz. 21. Od 04.05.1983 zastosowano wobec niego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, w oparciu o Postanowienie Prokuratury Rejonowej w Radomiu z tego samego dnia (nr rep.: Ds. 1831/83/S) - z uzasadnieniem, że "w dniu 3 maja 1983 r. w Radomiu, w celu wywołania niepokoju publicznego wziął udział w nielegalnym zgromadzeniu, w czasie którego wznosił prowokacyjne okrzyki pod adresem władz porządkowych". Z dokumentów wynika, że pierwotnie umieszczono go w Areszcie Śledczym w Radomiu, następnie także w AŚ w Warszawie-Mokotów, AŚ w Grójcu oraz w Areszcie KW MO Radom. W ostatnim okresie tymczasowego aresztowania ponownie przetransportowano go do AŚ w Radomiu. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 25.07.1983 (sygn. akt II K. 1187/83) postępowanie karne wobec Zbigniewa Baćmaga umorzono na podstawie ustawy o amnestii. W dniu 26.07.1983 został on uwolniony (część dokumentów wskazuje 26.07.1983 jako datę Postanowienia o umorzeniu postępowania i jednocześnie datę uchylecia tymczasowego aresztowania).

Akta o sygn. IPN Ra 16/1.

Akta kontrolne (Nr dziennika koresp.: W-0191/83) "w sprawie działań prewencyjnych przed 1 maja 1983 r.", planowanych i podjętych przez KW MO Radom. Zbigniew Baćmaga występuje w niedatowanych, roboczych wykazach pn.: "Osoby zatrzymane w związku z demonstracją w dn. 3.05.83 r." i "Osoby do zarzutów + świadkowie". Wymieniono go także pod poz. 22, w podpisanym przez Naczelnika Wydziału Śledczego tabelarycznym "Wykazie osób zatrzymanych przez Wydział Śledczy KW MO w Radomiu w dniach od 1 do 5 maja 1983 r. w związku z incydentami mającymi miejsce w Radomiu w dniach 1 i 3 maja 1983 r."

Akta o sygn. IPN Ra 04/108 (109/III).

"Akta kontrolne amnestyjne w sprawie stosowania ustawy amnestyjnej z dnia 21.07.1983". Zawierają one dokumentację zgromadzoną przez Wydział Śledczy KW MO/WUSW Radom w okresie 22.07.1983 - 31.12.1983. Zbigniew Baćmaga występuje m. in. w "Wykazie postępowań przygotowawczych i podejrzanych o czyny popełnione z pobudek politycznych po zawieszeniu stanu wojennego (postępowania w toku)", gdzie wymieniono go jako podejrzanego i tymczasowo aresztowanego - w grupie osób objętych postępowaniem przygotowawczym Wydziału Śledczego nr RSD-6/83, w Prokuraturze Rejonowej w Radomiu nr rep. Ds. 1831/83/S; określono tu również "zadania dla wydziałów operacyjnych po umorzeniu wobec ich figurantów postępowań przygotowawczych" (na dokumencie wpisano błędną datę sporządzenia: 30.06.1982, winno być: 30.06.1983). Zbigniewa Baćmagę wymieniono także w szyfrogramach z dnia 25.07.1983 i 26.07.1983, skierowanych do Dyrektora Biura Śledczego MSW w Warszawie, zawierających informacje o osobach, wobec których umorzono wówczas postępowanie karne i uchylono tymczasowe aresztowanie.

Akta o sygn. IPN Ra 04/299 (301/III).

Opracowanie pt. "Ocena stopnia zainteresowań operacyjnych wobec osób internowanych i zatrzymanych po wprowadzeniu stanu wojennego 12.XII.1981 r., opracowana na podstawie ewidencji operacyjnej Wydziału >C< WUSW w Radomiu" (część opisową datowano na 02.11.1983). W tabelarycznym "Wykazie osób zatrzymanych, aresztowanych i wyrokowanych", stanowiącym załącznik nr 3 do części opisowej, pod. poz. 22 figuruje Zbigniew Baćmaga. Wpisano tu numer i datę wszczęcia postępowania przygotowawczego, którym był objęty: RSD 6/83, 11.05.1983, jak też "formy kontroli operacyjnej": sprawa prowadzona przez Wydział V krypt. "Manifestacja", do której Zb. Baćmagę zarejestrowano 18.05.1983 pod nr 8985 oraz konkluzję, że "umorzono postępowanie na mocy amnestii".

Akta o sygn. IPN Ra 02/43 t. 8 (96/Ad).

Materiały administracyjne Wydziału "C" WUSW Radom z 1990 roku, zawierające notatki z przeglądu zarchiwizowanych spraw operacyjnych i śledczych dotyczących działalności NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska. W tabeli (niedatowanej) zatytułowanej "Przegląd spraw operacyjnych dot. działań Solidarności" umieszczono również informację o Sprawie Operacyjnego Rozpracowania krypt. "Manifestacja", prowadzonej przez Wydział V w okresie 11.05.1983 - 20.09.1984, złożonej w archiwum pod sygn. 585/II. Wśród "figurantów" tej sprawy wpisano Zbigniewa Baćmagę. Odnotowano też, że "figuranci" zostali "zatrzymani w czasie manifestacji z okazji 3-go Maja 83 r. Prokurator sporządził akt oskarżenia do Sądu", zaś sąd umorzył postępowanie karne na mocy amnestii.

Akta o sygn. IPN Ra 017/4 (270/Ad).

Informacje dotyczące Zbigniewa Baćmagi umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Zapis zawiera m. in. dane o postępowaniu przygotowawczym prowadzonym w 1983 roku przez Wydział Śledczy KW MO/WUSW Radom w związku z udziałem Zb. Baćmagi "w zgromadzeniu przed obeliskiem >Czerwiec 76<" - materiały złożono w archiwum Wydziału "C" WUSW Radom pod sygn. 360/III oraz o równoległym objęciu go rozpracowaniem w ramach sprawy operacyjnej, zarchiwizowanej pod sygn. 585/II.

Wydruk z "Informacji o osobie" z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).